

9. 9. 2011

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

I výkon funkce jednatele nebo člena představenstva má svá pravidla

Obchodní zákoník v § 194 odst. 7 stanoví podmínky, za kterých se fyzická osoba může stát členem představenstva akciové společnosti. Stejně podmínky platí rovněž pro členy dozorčí rady akciové společnosti a jednatele společnosti s ručením omezeným.

WEINHOLD LEGAL

Základními podmínkami pro výkon funkce v orgánu akciové společnosti nebo funkce jednatele jsou dosažení věku 18 let a plná způsobilost k právním úkonům. Další nezbytnou náležitostí je bezúhonnost ve smyslu zákona o živnostenském podnikání. Dle stávajícího znění živnostenského zákona se za bezúhonného považuje ten, kdo nebyl pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný úmyslně, ať již samostatně nebo v souběhu s jinými trestnými činy, pro který by mu byl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání nejméně jednoho roku, nebo nebyl pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný úmyslně, jenž by byl spáchán v souvislosti s podnikáním.

U osoby, která by měla vykonávat jednu z výše uvedených funkcí, nesmí rovněž nastat skutečnost, kterou živnostenský zákon považuje za překážku provozování živnosti. Jinými slovy, ve vztahu k dotyčné osobě nesmí dojít k následujícím skutečnostem:

- prohlášení konkursu na její majetek, rozhodl-li soud, že musí být ukončeno provozování jejího podniku;
- pravomocné zamítnutí insolvenčního návrhu v předcházejících třech letech proto, že její majetek nebude postačovat k úhradě nákladů insolvenčního řízení;
- pravomocné zrušení konkursu na její majetek v předcházejících 3 letech z důvodu, že by její majetek byl zcela nepostačující pro uspokojení věřitelů (byl-li konkurs zrušen z jiného důvodu, překážka provozování živnosti uvedená výše odpadá právní mocí rozhodnutí o zrušení konkursu);
- omezení této osoby v nakládání s majetkovou podstatou na základě předběžného opatření nařízeného soudem v insolvenčním řízení v případě jejího úpadku nebo hrozícího úpadku;
- uložení této osobě soudem nebo správním orgánem trestu nebo sankce zákazu činnosti, týkající se provozování živnosti v oboru nebo příbuzném oboru, který je předmětem podnikání příslušné společnosti a trvání tohoto trestu; a
- pravomocné zrušení živnostenského oprávnění podle § 58 odst. 2 až 4 živnostenského zákona v předcházejících 3 letech (zejména z důvodu závažného porušení podmínek stanovených rozhodnutím o udělení koncese, živnostenským zákonem nebo zvláštními právními předpisy).

Současně u této osoby nesmí být dána překážka výkonu její funkce, kterou stanoví obchodní zákoník

v § 38l. Dle tohoto ustanovení statutárním orgánem (tj. jednatelem), členem statutárního nebo jiného orgánu právnické osoby (tj. představenstva nebo dozorčí rady) nemůže být osoba, která vykonávala kteroukoli ze srovnatelných funkcí v právnické osobě, na jejíž majetek byl prohlášen konkurs, a to alespoň jeden rok před podáním insolvenčního návrhu na majetek právnické osoby, případně před vznikem povinnosti insolvenční návrh podat. To samé platí, byl-li insolvenční návrh podaný proti této právnické osobě zamítnut pro nedostatek majetku. Tato překážka výkonu funkce trvá po dobu tří let ode dne právní moci usnesení o zrušení konkursu po splnění rozvrhového usnesení nebo proto, že majetek dlužníka je zcela nepostačující, nebo usnesení o zamítnutí insolvenčního návrhu pro nedostatek majetku. K výše popsané překážce výkonu funkce se nepřihlíží pouze v taxativně vymezených případech uvedených v §38l odst. 4 obchodního zákoníku (tj. pokud byl konkurs zrušen jinak než z výše uvedených důvodů, v případě likvidátora, který podal insolvenční návrh bez zbytečného odkladu po zjištění předlužení likvidované společnosti, v případě osoby zvolené do funkce až po prohlášení konkursu a také v případě osoby, která se ve zvláštním řízení domohla určení, že svoji dosavadní funkci vykonávala s péčí řádného hospodáře).

Obchodní zákoník však umožňuje, aby po splnění níže uvedených podmínek mohla výše zmíněná překážka výkonu funkce odpadnout. Příslušná osoba tedy může danou funkci vykonávat i v případě, že u ni nastala překážka výkonu funkce, pokud je zvolena nebo jmenována do funkce se souhlasem kvalifikované většiny dvou třetin hlasů společníků či akcionářů přítomných na valné hromadě nebo dvou třetin všech členů dozorčí rady (v případě volby člena představenstva dozorčí radou) a současně je příslušný orgán při volbě nebo jmenování osoby do funkce na existenci překážky výkonu funkce u této osoby upozorněn. Jsou-li splněny obě tyto podmínky, k překážce výkonu funkce se nepřihlíží.

Osoba, která nesplňuje byť jen jednu z výše uvedených podmínek nebo na jejíž straně je dána překážka výkonu funkce, se členem orgánu akciové společnosti nebo jednatelem nestane, i když o tom již rozhodl příslušný orgán, tj. v případě akciové společnosti valná hromada nebo dozorčí rada (pokud jde o volbu členů představenstva), v případě společnosti s ručením omezením pouze valná hromada. Pokud dotyčná osoba přestane výše uvedené podmínky splňovat v průběhu výkonu její funkce, její funkce tímto okamžikem zaniká. Výjimkou je pouze situace, kdy v průběhu výkonu funkce nastane u dotyčné osoby překážka výkonu funkce uvedená v § 38l obchodního zákoníku. V tomto případě výkon její funkce automaticky nezaniká, ale příslušný orgán, jakmile se o vzniku této překážky dozví, je oprávněn tuto osobu buď odvolat, anebo potvrdit její volbu nebo jmenování, a to stejnou kvalifikovanou většinou, jak uvedeno výše. Jestliže však nedojde k potvrzení její volby nebo jmenování příslušným orgánem v zákonné lhůtě tří měsíců od okamžiku, kdy překážka výkonu funkce nastala, výkon funkce zaniká ze zákona k poslednímu dni této tříměsíční lhůty.

Skutečností, že osoba přestala splňovat podmínky pro výkon funkce, případně že u ní nastala překážka výkonu funkce, která nebyla zhojena, a tedy že její funkce zanikla ze zákona, však nejsou dotčena práva třetích osob nabytá v dobré víře. Z toho plyne, že právní úkony učiněné touto osobou jménem společnosti (např. z pozice jednatele či člena představenstva) tuto společnost zavazují, i když již dotyčná osoba ve funkci nebyla a nebyla tedy oprávněna jménem společnosti jednat.

Obchodní společnosti a jejich společníci či akcionáři by při výběru osob do orgánů společnosti měly tedy věnovat zvýšenou pozornost tomu, zda tyto osoby splňují všechny výše uvedené podmínky, a zejména pak s ohledem na zvýšený počet prohlášených konkursů na obchodní společnosti v poslední době, zda u nich nenastala překážka výkonu funkce stanovená v § 38l obchodního zákoníku.

Martin Špička

[WEINHOLD LEGAL, v. o. s.](#)

Charles Square Center
Karlovo náměstí 10
120 00 Praha 2
Česká republika

Tel: +420 225 335 333

Fax: +420 225 335 444

e-mail: wl@weinholdlegal.com

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Nová pravidla ICC pro rozhodčí řízení: Přehled klíčových změn účinných od 1. června 2026](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Nařízení prodeje jednotky jako ultima ratio ochrany práv ostatních vlastníků?](#)